

ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНОСТ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ИНТЕРНЕТ

Децата и учениците имат право на:

1. Равен достъп до мрежата на образователната институция, с изключение на компютрите в административните помещения.
2. Работа с устройствата (компютри, лаптопи и таблети) в мрежата с подкрепата на педагогически специалист.
3. Обучение за безопасно и отговорно поведение в мрежата на образователната институция и в интернет.
4. Информация за правилата за работа в мрежата.
5. Сигурна цифрова среда в детската градина и училището.
6. Ползване на мобилните си устройства извън учебния процес (почивката и междучасията), а при изрично указание на учител - и в учебния час/педагогическата ситуация за целите на учебния процес.

Компютърната мрежа в детска градина и училище се използва в педагогическите ситуации и учебни часове само за образователни цели. Цялата мрежа обхваща компютрите, свързани с кабелни и/или безжични връзки, ситуирани в компютърните кабинети, оборудвани класни стаи и административните помещения на образователната институция, както и устройствата (персонални смартфони, лаптопи и таблети) с безжичен достъп до интернет.

Отговорности на ръководителите на образователните институции, на професионалистите, работещи с деца и с информационно-комуникационни технологии (ИКТ)

Директорът на училището:

1. Организира дейността по изпълнението на тези правила, и осигурява достъп до компютърната мрежа, ефективен и постоянен контрол, планирането на мерки по организацията за спазване на правилата за работата на децата и учениците в мрежата и защита от вредно или незаконно съдържание в интернет.
2. Осигурява при техническа възможност проследяване на трафика, осъществяван чрез мрежата на образователната институция.
3. При констатиране на случаи на кибертормоз, незаконно съдържание и поведение в мрежата на образователната институция и/или в интернет уведомява незабавно компетентните органи - Дирекция „Социално подпомагане“, по местоживее на детето и на ученика и Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“, специализираният отдел „Киберпрестъпност“ на МВР. В тези случаи оказва нужното съдействие на компетентните органи с цел установяване на извършителите и предприема мерки за противодействие и премахване на съответното съдържание от мрежата на образователната институция. Може да получава и консултантска помощ от Националния център за безопасен интернет.
4. Организира в началото на всяка учебна година запознаване на децата и учениците и родителите/настойниците с правилата за безопасна работа в мрежата.

Учителите са длъжни да:

1. Разясняват правилата за безопасно и отговорно поведение при работа в мрежата на образователната институция и в интернет.
2. Осъществяват постоянно наблюдение и контрол върху работата на децата и учениците в мрежата на образователната институция в учебно време.
3. Предприемат незабавни мерки за преустановяване на достъпа на децата и учениците до незаконно и вредно съдържание в мрежата.
4. Уведомяват незабавно директора на училището при нарушаване на правилата, случаи на кибертормоз или при установяване на незаконно и вредно съдържание или поведение в мрежата.
5. Оказват подкрепа на деца и ученици - обект на кибертормоз, чрез първоначална психологическа подкрепа от училищния психолог, чрез разговор от страна на педагог в детската градина за снижаване на напрежението у детето.
6. Сигнализират при необходимост Дирекция „Социално подпомагане“ по местоживее на детето/ученика с цел оценяване на нуждата от насочване към социални услуги за оказване на последваща подкрепа.

Права и отговорности на родителите

Родителите имат право да:

1. Получават информация за рисковете и заплахите за безопасността на техните деца при работа в интернет в детската градина/училището и вкъщи.
2. Бъдат своевременно информирани, ако детето им е обект на кибертормоз в детската градина/училището.
3. Участват съвместно с ръководството на образователната институция при разрешаване на всеки конкретен проблем, свързан с нарушаване на правилата от страна на техните деца.
4. Участват със свои предложения в определянето на правилата и мерките за безопасно използване на интернет в детската градина/училището.
5. Получават информация за информационно-сигнализационни платформи като www.gdbop.bg; www.cybercrime.bg; www.spasidete.com; www.safenet.bg; www.facebook.com/bgcvbercrime.

Родителите носят отговорност да:

1. Помогнат на детето си да изгради умения за онлайн общуване и безопасно използване на интернет.
2. Осъществяват постоянен контрол за сигурността на детето си в интернет.
3. Проявяват интерес към активността на детето си в мрежата, включително и създаването на профили в социални мрежи и регистрации в сайтове и мобилни приложения, както и да разяснят последствията от създаването и/или разпространението на определено съдържание.
4. При установяване, че детето им е жертва на кибертормоз, да сигнализират на отдел „Киберпрестъпност“ към Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ (<http://www.cybercrime.bg>). или Центъра за безопасен интернет (<https://www.safenet.bg/>), както и могат да потърсят съдействие от Дирекция „Социално подпомагане“ по местоживее на детето с цел оказване на психологическа подкрепа

- на детето. В този случай трябва да уведомят и директора на образователната институция.
5. Съхраняват здравето на детето, като проследяват времето за използване на интернет.
 6. Уведомят директора на образователната институция, когато им стане известно, че детето им е обект на тормоз от друго дете, с което е в едно и също училище.

Общи правила за безопасно общуване в интернет за децата и учениците

Ученикът:

1. Използва училищната мрежа и интернет в училище за образователни цели.
2. Не предоставя лична информация: име, адрес, парола от електронна поща, профил в социална мрежа, личен телефонен номер, детската градина/училището, в което учи.
3. Не предоставя информация за адрес, местоработата или личен и служебен телефонен номер на родителите, настойниците, близките, приятелите, съучениците и познатите си без тяхно разрешение.
4. Не изпраща и не качва онлайн свои снимки и видеа, без преди това да е обсъдено и взето решение с родителите му.
5. Не изпраща и не качва онлайн снимки и видеа на приятели, съученици, роднини, учители, близки, познати и др., без преди това да е обсъдено с тях, а в случаите, когато се касае за негови приятели, съученици, да е съгласувано от тяхна страна и с родителите им.
6. Не отговаря и не отваря прикачени файлове на електронна поща, получена от непознат подател. Тя може да съдържа вирус или друга зловредна програма, която да увреди компютъра/телефона/таблета или да го направи уязвим за външен достъп.
7. Трябва да се посъветва с родителите си/учител, преди да свали или инсталира нова програма/приложение на компютър, телефон, таблет, както и не прави нищо, което може да увреди компютъра или чрез дадено действие да се разкрият данни за него и семейството му.
8. Нещата, които прави в интернет, не трябва да вредят на други хора или да противоречат на установените правила (част от тях са уредени в закони).
9. Забранено му е да се използва чуждо потребителско име, парола и електронна поща.
10. Не пише и не качва нищо, което може да е обидно или унижително за него или за други хора.
11. Незабавно информира възрастен (родител, учител, директор, педагогически съветник), когато попадне на материали, които го карат да се чувства неудобно или на материали с вредно или незаконно съдържание, което може да бъде порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др. Може да подаде сигнал на денонощната и безплатна Национална телефонна линия за деца 116 111, на Центъра за безопасен интернет на адрес: www.safenet.ba, или на техния телефон 124 123, или през чат-модула на www.safenet.bg Не отговаря на съобщения, които са обидни, заплашителни, неприлични или го карат да се чувства неудобно. Информира родителите си/класния ръководител, учител, директор, педагогически съветник за такива съобщения.
12. Ако някой го обижда или тормози онлайн, не отговаря. Докладва го на отговорен възрастен (родител, учител, директор, педагогически съветник). Може и сам да докладва, като подаде сигнал на самия сайт или на www.safenet.bg и го блокира. Добре е да направи веднага екранна снимка (скрийншот) на съответния разговор или съдържание като електронно доказателство, което предава на отговорен възрастен (родител, учител, директор, педагогически съветник).

13. Внимава, когато разговаря в чат. Помни, че хората онлайн не винаги са тези, за които се представят, и могат да търсят определена информация, с която да злоупотребят с него или с другите хора. Не прави нищо на друг човек в мрежата, което не иска да му се случи и на него.
14. Не трябва да приема срещи с лица, с които се е запознал/а в интернет, освен след съгласието на родителите му.
15. Използва трудни (дълги, с главни и малки букви, цифри и специални знаци) и различни за всеки сайт пароли.
16. Използва антивирусна програма, която следва редовно се обновява. Заедно с отговорните възрастни (родител, учител, директор), поддържа последните актуализирани версии на всички програми и приложения.
17. Ако ползва общи компютри, винаги проверява дали е излязъл/излязла от профила си, след като свърши часа. В случай, че намери устройство, на което друг ученик е работил, но не е затворил профила си, трябва веднага да излезе без да преглежда, променя или добавя информация в профила му.
18. Внимава с фалшивите предупреждения за вируси.
19. Забранено е изпращането на анонимни или верижни съобщения.
20. Внимава със съобщения, които го уведомяват за печалба. Не бива да отговаря на такива и да дава лична информация за себе си.
21. Забранено е използването на нелицензиран софтуер, на авторски материали без разрешение, както и всяка друга дейност, която нарушава авторските права.
22. При работа в мрежата учениците трябва да уважава правата на другите и да пази доброто име на училището.